

24.4 KL. 19.00
FREDAGSSERIEN¹³
MUSIKHUSET

KAISA KORTTELAINEN
FLÖJT
KYEONG HAM
OBOE

W. F. Bach: Sonat nr nr 3 Ess-dur för två flöjter F. 55

I Allegro
II Adagio ma non molto
III Presto

HELENA JUNTUNEN
SOPRAN
KAISA KORTTELAINEN
FLÖJT
JUSSI SÄRKKÄ
FAGOTT
SIVAN MAGEN
HARPA
CAMILLA VILKMAN
ALTVIOLIN

1

Otto Virtanen: Five Songs of Soundness, uruppförande

I A Sigh (text: Anne Finch)
II Days (text: Philip Larkin)
III ...all on fire (text: barnkammarrim)
IV I so liked spring (text: Charlotte Mew)
V Elegy (text: Chidioc Tichborne)

PAUS 20 MIN

LAURA VIKMAN
VIOLIN

J. S. Bach: Partita soloviolin nr 1 h-moll

I Allemanda - Double
II Corrente - Double (Presto)
III Sarabande - Double
IV Tempo di Borea - Double

KYEONG HAM
OBOE

CHRISTOFFER SUNDQVIST
KLARINETT

LAURA VIKMAN
VIOLIN

EZRA WOO
ALTVIOLIN

IIKKA JÄRVI
KONTRABAS

ATTE KILPINEN
DANS

2

Sergej Prokofjev: Kvintett g-moll op. 39

I Tema con variazioni
II Andante energico
III Allegro sostenuto, ma con brio
IV Adagio pesante
V Allegro precipitato, ma non troppo presto
VI Andantino

W. F. BACH: SONAT NR 3 ESS-DUR FÖR TVÅ FLÖJTER F. 55

Musiksläkten Bachs sex generationer kulminerade med Johann Sebastian och hans fyra komponerande söner. De hade fingrarna på tidens musikaliska puls och tog fasta på tendenser som beredde vägen för klassicismen och t.o.m. romantiken.

Den äldsta sonen Wilhelm Friedemann (1710–1784) stod närmast sin fars fasta kontrapunktiska stil. Han lämnade efter sig symfonier, kyrkokantater och musik för klaviaturinstrument. Vad kammarmusiken

beträffar är de mest betydande hans sex intagande duetter för flöjt.

Musik för två flöjter var en populär genre förutom i Tyskland också i Frankrike, där flöjten var ett speciellt älskat instrument. I Friedemann Bachs nu föreliggande flöjtduett skiljer sig den franska andan från senbarockens stilistiska syntes, som är mera universell än de nationella impulserna och sublimerar det klassiska tänkandet.

OTTO VIRTANEN: FIVE SONGS OF SOUNDNESS, URUPPFÖRANDE

Otto Virtanen (f. 1970), Radions symfoniorkestrets förste solofagotist sedan år 2004, har även studerat komposition för Tapio Nevanlinna. "Att i årtal vara aktiv mitt i orkestern, så att säga i mästerverkens kärna, inspirerar en till att leka med musikens strukturer och mekanismer", säger Virtanen. Givande är också dialogen och samarbetet med professionella tonsättare samt med RSO:s andra tonsättande musiker.

Sångcykeln som nu uruppförs är Virtanens sjätte och tills vidare mest omfattande komposition. Dess centrala instrument

är harpan. Tonsättaren berättar: "Idén till ett stycke för en harptrio i stil med Debussy är någonting jag tänkt på i flera år. I något skede kom jag på tanken att utöka besättningen med en sopran och därmed öppna intressanta dimensioner i klangen. Sedan började dessa engelska dikter från olika perioder bilda en helhet och slutligen kunde jag inte längre låta bli. Nu är jag lycklig och stolt att vi får höra stycket framfört av Helena Juntunen, Kaisa Kortelainen, Camilla Vilkmán, Jussi Särkkä och Sivan Magen."

J. S. BACH: PARTITA FÖR SOLOVIOLIN NR 1 H-MOLL

Mot slutet av 1600-talet föddes i Centraleuropa en tradition med musik för oackompanjerad violin. Johann Sebastian Bach (1685–1750) byggde vidare på den med sina sonater och partitor för soloviolin. Det finns tre av varje så att de mera abstrakta sonaterna alternerar med de danssvitliknande partitorna. Bach lyckades tränga djupt in i violinens själ och använde dess möjligheter för att utforska mänskliga och övermänskliga fenomen.

Sonaterna och partitorna har sedan dess varit en outtömlig näringskälla för violinister.

Den aktuella partitan nr 1 erbjuder rytmiskt förtätade "dubblingar" av alla danssvitens satser. Dylika doublet var typiska för de franska danssviterna och här serverar de variation i stämningarna i varje dans och fördjupar det tillstånd som uppkommer i dem. Partitan avslutas med en rask bourrée (borea) i jämn taktart.

SERGEJ PROKOFJEV: KVINTETT G-MOLL OP. 39

4

I Sergej Prokofjevs (1891–1953) musik trivdes lyriska och spjuveraktiga drag sida vid sida och speciellt i den unge Prokofjevs produktion finns en hel del groteska lustigheter. Den burleska stämningen i kvintetten från år 1924 är därför inte så överraskande, utan den har också en förklaring: musiken kom ursprungligen till för en liten dansgrupp som en miniatyrballett med cirkusmotiv kallad Trapèze. Gruppens grundare Boris Romanov hade arbetat som koreograf i Sergej Diaghilevs berömda Ballets Russes. Kompaniet kom i tiden att framföra tre baletter till musik av Prokofjev.

Prokofjev arrangerade omedelbart också ett stycke för konsertbruk. Dess bakgrund som dansstycke och vissa praktiska omständigheter förklarar kvintettens slingrande struktur och originella uppbyggnad. Klarinetten och oboen skrattar och gnisslar, violinen och violan fräser, kontrabasen brummar som en björn. De graciöst groteska cirkusgestalterna och musikens kännetecknande melankoli för påminner om Petrusjkas dockor hos Stravinsky. Den clownmässigt gungande dansrytmen får en att leva sig in i varelsernas gåtfulla berättelse.

Texter: Auli Särkiö-Pitkänen